

8/2012

XB-1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Zahraniční povídky

Mercurio D. Rivera
Neboť delirium lásky
sužuje rozpolcenou mysl

Allen Steele
„... kam se i andělé
bojí vstoupit“

České povídky

Jan Pacas
Deset deka sebelásky
Petra Kubátová
32
Petra Štarková
SEIF

Publicistika

Jason Sanford
Autoři vědecké fantastiky
o cizích kulturách
Martin Zhouf
Rozhovor
s Karlem Zemanem

www.casopisxb1.cz

Cena: 75 Kč – 3,05 euro

Ian McDonald
Kyle potkává řeku

FESTIVAL FANTAZIE 2012

2

1

3

4

5

6

7

8

1. Tereza (Tess) Kovanicová byla po celou dobu zcela nekompromisní (jinak je to hodná holka)
2. David Weber se ochotně podepisoval
3. Na Sletu autorů se nejen podepisovalo, ale i fotografovalo
4. Hostem byl i herec Jeremy Bulloch

5. Mloka za zásluhy převzala za zesnulého Jaroslava Velinského (Kapitána Kida) jeho dcera
6. Na povídání o nových trendech v JFK sem tam, leč zřídka, pustil ostatní ke slovu, jako obvykle, Jirka Procházka (zleva: F. Vrbenská, J. Procházka, M. Žamboch, J. Nováková)
7. Když dostal šéfredaktor XB-1 Vlado Říša cenu Aeronautilus na chvíli ztratil řeč, což se mu stává tak jednou za padesát let
8. Jaroslava Mosteckého bylo možné (občas) zastihnout v prodejně knih U Komára (jindy Daemon)

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Zahraniční SF

Mercurio D. Rivera: Neboť delirium lásky sužuje...	3
Ian McDonald: Kyle potkává řeku	10
Allen Steele: „... kam se i andělé bojí vstoupit“	16

Domácí SF

Jan Pacas: Deset deka sebelásky	36
Petra Kubátová: 32	43
Petra Štarková: SEIF	52

Publicistika

Jason Sanford: Autoři vědecké fantastiky o cizích kulturách	63
Josef Horký: Bylo nebylo ve 21. století	66
Martin Zhouf: Čeští a Slovenští výtvarníci SF a F...	80

Fantastická věda

Nejjasnější záblesk ze sluneční erupce; Přece jen kosmická srážka?; Robotická ruka poslouchá; Dítě „přečteno“ ještě v těle matky	65
--	----

Filmfaroniáda

<i>Filmová soutěž:</i> Divoká stvoření jižních krajín	68
<i>Filmové premiéry:</i> Prometheus; Iron Sky; Černobylské deníky; Sněhurka a lovec; Piraña 3DD; 13 samurajů; Klapka!	69

Vivisektor

<i>Čtenáři čtenářům;</i> Roberto Bolaño: 2666; Veronica Rothová: Divergence; Marissa Meyerová: Cinder – Měsíční kroniky; Jeniene Frost: Na půl cesty do hrobu; Daniel H. Wilson: Chlapec a jeho robot; Temné časy; Vratislav Vyhlička: Projekt Opice; Paul Melko: Prstenec singularity; Mary Poison King: Svět za světem; John Scalzi: Sen androidů; Antti Tuomainen: Léčitel; Laini Taylorová: Dcera kostí a dýmu; Josef Pecinovský: Zapomenuté jezero; Arzach; Wetemaa; <i>Nové knihy</i>	72
--	----

Šéfredaktor

Vlado Ríša

risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

jiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust

sust@casopisxb1.cz

Vydává

Konektor XB 1 s.r.o.

Praha 1, Nám. Republiky 1081/7

PSČ 110 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

Libertas a.s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a.s.

prodejny firmy Relay

Předplatné

SEND s.r.o.

(www.send.cz/casopis/728/xb1)

Číslo vychází 5. 8. 2012

© Konektor XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Maciej Garbacz

Ceny a jejich cena

Dostal jsem cenu Aero-nautilus Velmistr žánru a pak ještě jednu za redakci, přesněji za nejlepší český SF web roku 2011. Mimo jiné, cenu za nejlepší povídku dostal Josef Pecinovský a ta vyšla

u nás v XB-1 (což není zase až tak naše zásluha. Tedy to, že cenu dostal...). Nemohu popřít, že mě to velice potěšilo a dokonce mírně řečeno vyvedlo z míry, neboť o mně mluvili tak hezky, až to bralo u srdce, což se nestává tak často. o:)

Té ceny si vážím, nejen proto, že jsem ji dostal, ale že o ní rozhodovali fanové, kteří přijeli na Festival fantazie do Chotěboře, tedy lidé, kteří mají SF rádi, a jsou ochotni za ni i zaplatit nemalé peníze. Hlasování se zúčastnilo přes sto lidí, což už je docela velký vzorek.

Takže když jsem se doslechl, že jde o nepříliš podstatnou cenu, která například oproti ceně Akademie nemá ani zdaleka takový význam, přišlo mi to docela unfér. Prý že nemají ani webové stránky... (to je pravda).

Jenže hlasovalo tam přes sto lidí, které SF zajímá.

Podle čeho se tedy hodnotí cena ceny?

Podle krásných webových stránek, podle počtu lidí, kteří pro ni hlasovali, podle historie, podle... (další kritéria si doplňte podle libosti).

Jsem přesvědčený, že každá cena, která hodnotí něčí odvedenou práci, je stejně cenná jako jiná.

Kdysi jsem byl pozvaný na besedu do jedné knihovny, kde mi řekli, že moje kniha Bokha-lú je druhá nejčtenější a děti, které tam přišly, si přinesly plyšové medvídky (Bokha-lú byl malý, chlupatý, mimozemský medvídek) a nechaly si je podepsat. Byla to pro mě stejná čest a radost jako z každé jiné ceny, kterou jsem kdy dostal. Jen tak mimochodem, zkuste si vzít fixu a podepsat se na plyšáka. Je to strašná dřina... Ale příjemná.

Samozřejmě potěší, protože člověk tak zjistí, že to, co dělá, je k něčemu, a není to zbytečné. Když se umístím v literární soutěži, potěší to, a taky donutí snažit se o další zlepšení. Podepisování na plyšáky taky.

Nezlobte se na mne, ale cením si každé ceny, ať už je to cena Euroconu, fandomu, nebo malého plyšáka od čtenáře, kterému se líbila moje kniha. Je to známka toho, že jsem v životě udělal něco užitečného, byť by to byla jen taková maličkost, že někdo měl co číst ve vlaku.

Vlado Ríša

Aeronautilus

Letos hlasovalo 112 účastníků FF.

Výsledky

kategorie kniha roku

Jan Kotouč: Tristanská občanská válka (Poutník)

další nominování

Medek Leonard: Dobrodruh 3 - Třetí triarcha (Straky na vrbě)

Novotný František: Prsten od vévodkyně (Zoner Press)

Renčín Pavel: Věk nenávisti (Argo)

Procházka Jiří W.: Druhý krok nikam (Brokilon)

kategorie povídka roku

Josef Pecinovský: Věrosvěst z Pompejí (XB-1 č.6/2011)

další nominování

Francová Karolína: O chlapci, který kreslil comics (Tajná kniha šerosvitu)

Hlávka Jan: Vyrovnání (Tři kruté příběhy)

Lukačovičovy Lucie a Petra: Vrah pane-nek (Hry s příběhem)

Svobodová Ivana: Věk pohádek (Pevnost č.10/2011)

kategorie nejlepší obálka

knihy či časopisu

Jana Souřlová: obálka knihy Dobrodruh 3 Třetí triarcha od L. Medka

další nominování

Dřevíkovský Jan: obálka knihy Tajná kniha Šerosvitu (kolektiv autorek)

Kupčík Lubomír: obálka knihy Tajný atlas (autor M. Stockpole)

Kýbus Roman: obálka knihy Hon na lišku (autorka P. Neomillnerová)

Malík Jan: obálka knihy Dívka na klíček (autor P. Bacigalupi)

kategorie nejlepší web

časopis XB-1

další nominování

Děti noci

Fantasy planet

JFK-fans

Legie

Velmistři žánru, uvedení do velmistrovské lóže v roce 2012
Vlado Ríša a Jaroslav Mostecký

Filmové drby

*) Rovnou ve dvou sci-fi filmech se má v roce 2013 objevit Tom Cruise. Tím prvním je OBLIVION (režie Joseph Kosinski, Cruisovým spoluhercem bude Morgan Freeman) a tím druhým pak ALL YOU NEED IS KILL (režie Doug Liman). V obou snímcích se Cruise jako voják střetne s mimozemšťany, přičemž z mého pohledu pak o něco zajímavější by mohl být druhý jmenovaný, protože v něm se hlavní hrdina ocitne v časové smyčce a pořád dokola prožívá poslední den bitvy.

*) Z Velké Británie na Mars nebolí ze země vzniku na místo děje se podíváme ve filmu THE LAST DAYS OF MARS. Možná to s těmi posledními dny planety Mars nebude tak žhavé, spíše se členy posádky kosmické lodě, kteří přiletěli na rudou planetu sbírat vzorky, informace a zkušenosti z pobytu ve vesmíru, to začne vypadat bledě, když na zdánlivě bohapustém vesmírném tělese narazí na děsivého protivníka. Vzhledem k nejrůznějším zákulisním bojům o práva, názvy a označení se docela dobře může stát, že z původního názvu bude jméno planety Mars vypuštěno.

*) Už se mnohokrát v historii opakovalo, že hlavní hrdinové filmu někde byli a něco dělali, načež vyšlo najevo, že jsou někým jiným, někde jinde a kvůli něčemu úplně jinému. Abych to trochu objasnil: ve snímku BIOSPHERE se s takovou situací bude potýkat trojice vědců, umístěná kvůli výzkumu v uměle vytvořené biosféře uprostřed pouště. V okamžiku, kdy začínají objevovat vážné a varovné nesrovnalosti mezi svým výzkumem a prostředím, které je obklopuje, zahájí cestu za jejich objasněním. Co zjistí, nemá moc společného s tím, v čem byli doposud utvrzováni ...

Vlado Ríša přebírá cenu Aeronautilus z rukou Josefa Pecinovského

Mercurio D. Rivera

Neboť delirium lásky sužuje rozpolcenou mysl

(FOR LOVE'S DELIRIUM HAUNTS THE FRACTURED MIND)

Na vrchovině nad Vales Marineris lidští účinkující vztyčili obří červenobíle pruhovaný stan podepřený kůly zaraženými do oranžové hlíny. Když jsme k němu v našem jezdtku přijížděli, pan Alex na něj vzrušeně ukazoval, světle hnědé vlasy mu vlály ve větru a andělskou tvář mu zdobil ohromný úsměv. Přeskočil okraj jezdtka hned, jak zpomalilo – přestože se stále vznášelo tři stopy nad zemí – a vrhl se do hemžícího se zástupu lidí. Musel jsem se nadechnout, abych se udržel klidný při pohledu na tolik krásy pohromadě.

Pana Alexe jsem dohonil v aréně. Když jsem ho doprovázel uličkou, oslniví lidé sedící na dřevěných lavičkách okolo začali tleskat a pískat, protože mě považovali za součást představení. Dával jsem si pozor, abych se nikomu z nich nepodíval do očí. Přisahal jsem paní Madeline, že si uchovám natolik jasnou hlavu, abych mohl dohlížet na pana Alexe.

Přiběhla malá člověčice s rusými vlasy a postavila se přede mně. „Jsi hnusný,“ řekla a zmáčkla si nos.

Nemohl jsem si pomoci, abych se neusmál jejímu pištivému hlasu a obdivuhodným způsobům.

„Umí žonglovat?“ zeptala se pana Alexe.

„Ne, ty hloupá,“ odpověděl pan Alex. „On není klaun. Je to můj Wergen.“

Potlačil jsem smích. Pan Alex byl roztomilejší než benediktionský brouk. Jak mě potěšilo, když jsem uslyšel ta dvě slova! „Můj Wergen“. Tak dlouho jsem chtěl být jeho Wergen, Wergen paní Madeline. Znamenalo to, že mě konečně považují za součást rodiny. Pět let jsem se lopotil na vinicích paní Madeline v Medusan Vallis, dohlížel na terénní roboty a ošetřoval révu, než jsem konečně povýšil na domácího sluhu a vychovatele. Konečně jsem jí mohl být nablízku. Po zbývajícím rok své služby jsem se mohl těšit z jejího třepetavého smíchu a medového hlasu a radovat se z její ohromující krásy. Směl jsem připravovat panu Alexovi jídlo a hrát si s ním. A při vykonávání svých povinností jsem si užíval jejich chytrých rozhovorů a sladkých pozorností a vyzvídal jsem o jejich kultuře, co se dalo, abych to ohlásil Exploratě.

Posadili jsme se na svá místa a chvíli nato světla pohasla. I v šeru jsem musel dýchat zhluboka a vyhýbat se přímým pohledům na dav kolem nás. Krása jednotlivců mě rozechvívala a budila ve mně pocit vřelosti a štěstí. Kolektivně představovali přírodní sílu, poryv horkého větru, který mnou vířil, až se mi z toho točila hlava. Na chvíli jsem zavřel oči, ale nedokázal jsem odolat, abych je neotevřel. Nalevo ode mne seděl muž se žlutými vlasy sčesanými dozadu přes temeno. Žena hned napravo před námi měla na sobě jasné modré šaty, jež odhalovaly hladká záda. Další žena, mnohem starší, zářila vřelým úsměvem, který ve mně vyvolával touhu po paní Madeline. Připomínal mi její výraz, když mluvila

s panem Alexem. A všude kolem nás se nedočkavě nakláněly dopředu nádherné děti s vyvalenýma očima.

„Jsem opravdu rád, že jsi mě sem vzal, Joriandere,“ řekl pan Alex. Jeho nevinná radost mi přinášela pocit, jako bych se vznášel nad mraky bez vozítka. Když se paní Madeline dověděla, že má dnes naplánovanou schůzku se zákazníky, nabídl jsem se, že pana Alexe doprovodím místo ní. Zpočátku měla námitky, vyjadřovala obavy, nakolik budu k užítku v zástupu lidí, ale pan Alex ji prosil o dovolení a já jsem ji ujišťoval, že budu stále schopen plnit své povinnosti.

Pan Alex mě bouchl do ramene. Jeho dotek ve mně probudil známé rozechvění. „Už mě nebaví čekat!“

Přemýšlel jsem, proč se často chová takhle, ale potom jsem si vzpomněl, že je stejně jako většina lidí jedináček. Vyrostl jsem s bratrem a dvěma sestrami ze svého vrhu, takže jsem dokázal pochopit, že chlapce může osamělost vést ke špatnému chování. Přesto mě pan Alex měl rád. Volával mě, kdykoliv něco potřeboval. A vyhledával mě, abych si s ním hrál.

„Podívej, Joriandere!“ vyhrkl s rozzářenýma očima.

Spustila hudba v rychlém tempu a na scénu vyšel průvod účinkujících. Jako první přišel deset stop vysoký člověk s dlouhými údy, rodák z Marsu, oblečený do proužkovaného oděvu a s vysokým kloboukem na hlavě – neobvyklý pohled, protože lidé své temeno obvykle stavějí na odiv. Představil ostatní účinkující, buď lidi původem ze Země jako paní Madeline a pan Alex, anebo vyšší marsovskou odrůdu, jako byl on sám.

Jeden pár lidí z Marsu vjel do arény na obrovském čtyřnohém tvorovi se dvěma daleko trčícími zuby, plachtovitými ušima a ohebným údem, který mu vyčníval z obličeje. Huňatý behemot troubením dával najevo nesouhlas se šlehy bičíku, ale zvedal svým obličejovým údem různé kostky a kruhy podle pokynů svých cvičitelů. Žasl jsem nad jeho rozměry i silou – chytří lidé tohoto živočicha zrekonstruovali bez naší pomoci – a z vyvalených očí a rozzářeného úsměvu pana Alexe jsem usoudil, že ani on ještě nikdy nic takového neviděl. Následovaly další nepředstavitelné výstupy: člověk ze Země zápasil s obludnou kočkovitou šelmou, připomínající domácí kočku paní Madeline, jenom padesátkrát větší a s ostrými tesáky, vytáhli lidé z Marsu si pomalovali obličej bíle a zakryli si nos červenou kuličkou a zdálo se, jako by gravitační pole na scéně bylo upraveno tak, aby umožňovalo dalším vystupujícím létat vzduchem a přehupovat se mezi lany zavěšenými vysoko nad námi.

Ačkoliv jsem si po šesti letech života na Severním Marsu a po svých dřívějších návštěvách na Měsíci a Tritonu na lidskou společnost do jisté míry zvykl, takovéto chvíle mi připomínaly jejich cizost. Nepochyboval jsem o tom, že hlášení Exploratě o dnešních událostech bude náročné.

Obecenstvo bylo stále uchváčeno vystoupeními, zatímco moje pozornost bloudila po obličejích okolo mne, po zářivých úsměvech a užaslých výrazech.

Jeden vystupující zapískal na píšťalku, až jsem sebou trhl. A tehdy jsem je uviděl.

Dva Wergeny. Byli spolu svázáni, srostlí hlavovým úvazem, jenž se vinul od jednoho otevřeného temene k druhému. Jejich trenér je postrkoval kupředu, až se došourali do středu scény.

Obecenstvo šumělo, tleskalo a houkalo. Několik lidí sedících blízko nás na mne civělo a ukazovalo si na lupenitou *coronatis*, kterou jsem měl na hlavě.

Píšťalka hvízdla, Wergenové se chopili svého úvazu a roztočili jej mezi sebou, až pleskal o zem, zatímco člověk přes něj skákal a prováděl obratné kousky. Bylo mi hanba a současně jsem byl ohromený. Ačkoliv jsem ten pár neznal, pokud sídlil zde, mohli to být jenom kulturní vyslanci jako já. Zacházení s nimi zjevně porušovalo dohody mezi našimi národy. Ale když jsem se jim zadíval do očí, viděl jsem v nich lásku k muži s píšťalkou. Dokázal jsem si představit, jak zpočátku vznášejí námitky, ale potom se podvolují naléhání pod vlivem jeho úchvatné krásy. Chvilku nato píšťalka zazněla znovu, Wergenové od sebe kousek poodstoupili a napjali úvaz na délku nějakých sedmi stop. Lidé jeden po druhém přeskakovali úvaz všelijakými umnými skoky s efektním přistáním. Jeden se postavil na skákací pružinovou tyč a přeskočil úvaz s její pomocí. Obecenstvo propuklo v potlesk.

Nervózně jsem si mnul ramena. Přetržení úvazu by znamenalo okamžitou smrt páru.

„Co jim to roste z hlavy?“ zeptal se pan Alex.

Příliš jsem se styděl, než abych probíral wergenské svazování.

V tu chvíli se ze zástupu vyloupila zahalená postava a zůstala stát uprostřed scény. Několik účinkujících přestalo obíhat dokola a zastavilo se a hudba znenadání zmlkla. Rozložitá a podsaditá postava měla nezaměnitelný tvar a velikost Wergenky a na jejích holých nohách zřetelně svítily bílé šupiny. Asi jí nebylo dobře, protože k dýchacímu otvoru pozvedla modrý inhalátor a zhluboka nasála.

„Svobodu!“ vykřikla a zvedla ruce k nebi. „Osvobození od lásky!“

Shodila šaty a odhalila zář tělesného silového pole, jež oslnivě sílila.

Vrhl jsem se na pana Alexe, zalehl jsem ho na zemi, arénou se rozlehl ohlušující výbuch, otrásl zemí a svět kolem nás se ponořil do tmy.

* * *

Posadil jsem se a zajíkl se.

Paní Madeline mě zlehka přitlačila zpět na lůžko. „Klid, Joriandere. Jsi v pořádku.“ Její dotek mě okamžitě uklidnil a zpomalil tep mého rozbušeného srdce.

„Pan Alex...!“

„Nic se mu nestalo. Odstínil jsi výbuch vlastním tělem.“

Byl jsem rozbolavělý a zmatený, ale na tom nezáleželo, protože paní Madeline seděla na okraji mého lůžka. Po pravé noze ovázané zakrváceným obvazem mi pobíhali dva zdravotničtí roboti, vpichovali injekce a řezali do ní. Mít v domě tuto wergenskou techniku znamenalo porušení její smlouvy,

ale paní Madeline očividně udělala výjimku kvůli mému zranění.

Pan Alex stál v koutě pokoje a tvářil se ustaraně.

„Jsi v pořádku, Joriandere? Můžeš si se mnou hrát?“

„Alexi, běž, prosím tě, ven,“ řekla paní Madeline. „Potřebuji si s Jorianderem promluvit o samotě.“

Chlapec váhavě odešel a ohlížel se přitom přes rameno.

Paní Madeline se obrátila ke mně. „Ostatní přítomní neměli tolik štěstí jako ty a Alex. Z trosek stále vytahují mrtvé.“

Zalpal jsem po dechu a zamnul si ramena. Četl jsem sice zprávy o podobných incidentech na Titanu a na Zemi, ale nedokázal jsem uvěřit, že k takovému činu došlo zde a že za něj může být odpovědný někdo z Wergenů. „Měl bych jít pomáhat...“ Odehnal jsem roboty a neúspěšně jsem se pokusil posadit.

„Ušetří mě dalšího hrdinství, ano?“ požádala paní Madeline. „Kdyby ses tam ukázal, vyvolalo by to jenom pozdvižení. Ne, vy Wergenové jste se už předvedli dost.“ Zamračila se na mne. „Zdravotníci na místě činu neměli prostředky – nebo náladu – na to, aby tě ošetřili, a proto jsem tě odvezla sem, aby se o tebe mohli postarat tvoji roboti.“

Nedokázal jsem snést, když se na mne takhle mračila. Bylo to, jako kdybych způsobil, že její krásnou tvář zjizvila nespokojenost. Bolelo mě to víc než tepavá bolest v noze.

„Tyhle skutky páchá jenom malá skupinka narušených fanatiků,“ hájil jsem se.

„Rodiče obětí tahle informace určitě potěší.“ Rty se jí chvěly.

„Mrzí mě to,“ řekl jsem. „Toho, kdo je za to odpovědný, Explorata zadrží a popraví. Násilí proti vašim lidem – samotné pomyšlení na ně – je pro nás nemyslitelné. To přece víte.“ Odvážil jsem se položit jí ruku na předloktí, ale odtáhla se a vstala. „Nemohu předstírat, že chápu, co tyhle extrémisty vede, aby se obraceli k lásce zády.“

Na to neřekla nic. Odkráčela k arkyřovému oknu a roz táhla závěsy. Phobos visel na obloze částečně skrytý za Olympus Mons a nebe potemnělo do tlumeného modrého odstínu, o němž jsme věděli, že je lidem příjemný. Silové pole, jež moji lidé vztyčili nad oblastí Amazonis Quadrangle, zbarvovalo oranžové nebe do modra a činilo Severovýchodní Mars plně obyvatelným, stejně jako Evropu, Triton a mnoho jiných lokalit, která naše terénní technika přeměnila ve vhodná místa pro společnou lidsko-wergenskou kolonizaci. Zpřístupnili jsme lidem Galaxii. Jediné, co jsme žádali na oplátku, bylo potěšení z jejich společnosti.

„Přivedla jsem Wergena přiděleného na vinici, aby se staral o domácnost, než se zotavíš,“ oznámila paní Madeline. „Zatím se můžeš nastěhovat do domku pro hosty.“

„Traxe? Už se cítím lépe.“ Pouhé pomyšlení na to, že by Trax vstoupil nohou do hlavního domu, ve mně budilo touhu vydrhnout si šupiny. Pracoval na vinici teprve dvacet měsíců, zatímco já jsem tam strávil více než tři roky – a každický den jsem doufal v prchavý pohled na lidi. To, že by Trax mohl těžit z mého zranění a předčasně se dočkat nádherné pozornosti pana Alexe a paní Madeline, mi připadalo naprosto nespravedlivé. Může si počkat, až na něj přijde řada, stejně jako já.

Ztěžka jsem se vyhrabal na nohy. Zdravotničtí roboti se mi hemžili kolem kotníků. „Vidíte?“ Přemohl jsem bolestný úšklebek. „Je mi dobře.“

Paní Madeline se otočila a zadívala se na mne se směsicí lítosti a pohrdání. „Proč se musíš chovat takhle, Joriandere?“ Nevěděl jsem, jak mám odpovědět.

Po chvíli mlčení zhluboka vzdychla. „Dobře, když ti to udělá radost, běž nám připravit večeři. A nelekni se toho chlívku v kuchyni.“

Obešla moje lůžko a jako vždy se vyhýbala pohledu do mých očí. Když došla ke dveřím, zastavila se, stále ke mně obrácená zády. „Děkuji ti, Joriandere. Že jsi ochránil Alexe.“

Bez ohlednutí vyšla na chodbu.

Paní Madeline mi poděkovala! Kdyby to moje nohy snesly, skákal bych radostí.

* * *

Když jsem se dobelhal po schodech dolů a do kuchyně, našel jsem tam Traxe, jak vkleče drhne podlahu.

„Joriandere,“ řekl překvapeně, když mě uviděl. „Není ti dobře. Měl bys odpočívat.“

„Můžeš se vrátit do domku pro hosty,“ oznámil jsem mu. „Zítra se stavím pozeptat na stav terénních robotů.“

Trax ztěžka polkl, než odpověděl: „Ani neumím vyslovit, jakou mám radost, že ses tak rychle zotavil.“ Ale řekl to naším rodným jazykem, což do značné míry prozradilo jeho skutečné pocity. „Paní Madeline moje přeložení schválila?“

„Nevyslychej mě, Traxi. Tvůj den přijde,“ řekl jsem. „Do té doby si můžeš odsloužit svůj turnus v polích, jako jsem jej odsloužil já.“

„Proč bychom nemohli *oba*...“

„Přece víš proč.“ Paní Madeline v podmínkách našeho zdejšího přidělení výslovně sjednala zákaz pobytu více než jednoho Wergena v domě.

„A co když se rozhodne odstěhovat na jiný svět? Co když se po všem svém obětování nedočkáš toho, co mi patří?“ Svěsil čelist a zahýbal jí zleva doprava. „Jak můžeš čekat, že jednoduše odejdu od takové krásy?“

„Je mi líto, Traxi.“

Prudce se otočil a vyřítil se z kuchyně na verandu.

Prohlédl jsem si pracovní stoly plné špinavého nádobí a zkaženého jídla, které Trax nedal zmrazit. Nevěděl nic o exotické dietě lidí, o proteinech, které získávali z masa jiných tvorů. Bude mi trvat několik hodin, než všechno vyčistím a uklidím. Roboti by ten úkol samozřejmě zvládli v několika minutách, ale moji lidé techniku, kterou dodali paní Madeline, omezili několika podmínkami. Měla se se mnou pravidelně stýkat. To znamenalo pustit mě do domu a práci, kterou jsem obstarával já, nenechat vykonávat roboty. Myslím, že se paní Madeline zrovna nedržela ducha dohody, vzhledem k tomu, jak často se zavírala ve svém pokoji, když jsem pracoval v domě.

Když jsem s kuchyní skončil, uchýlil jsem se na verandu nad vinicemi a posadil se na kamennou lavičku, abych ulevil nohám. Vzal jsem s sebou na mlsání něco sladké *chapry*.

Teplý vánek mě uspával, a právě když se mi začaly klížit oči, vyrušil mě šramot mezi révovými keři.

Vstal jsem a naklonil jsem se přes okraj. Ve slabém světle Phobosu nebylo mnoho vidět, ale cosi spěchalo prašnou stezku mezi keři pode mnou.

Protože terénní roboti v noci nepracovali, mohl jsem jenom předpokládat, že se Traxovi znovu uráčilo narušit ne-

dotknutelnost hlavního domu. Těžké kroky sílily a objevila se postava menší a rozložitější než Trax, ale nezaměnitelně wergenská.

„Kdo jsi?“ ozval jsem se. „Co chceš?“

„Joriandere?“

Neodpověděl jsem.

„Lidé spí?“

Ten hlas mi zněl povědomě, ale nedokázal jsem jej zařadit.

„Odkud znáš moje jméno? Nepatříš sem.“

Vystoupil z temnoty a venkovní lampy mu osvětlily obličej. „Joriandere, to jsem já, Korte.“

Můj bratr. Explorata ho přidělila ke kolonizaci Langalany, planety stovky světelných roků daleko. Když jsem o něm slyšel naposledy, vyhledali mu vhodnou družku. Ani ve snu mě nenapadlo, že ho ještě někdy uvidím.

„Ty ses nesvázel?“ zeptal jsem se, ačkoliv to bylo na první pohled zřejmé.

„Moje družka mě odmítla,“ oznámil mi. Vzhlédl k nebi, jako by Mars obíhala Langalana, nikoliv Phobos a Deimos. „Půvabná žena s půvabným jménem – Shimera, perfektní genetická shoda – a přesto když mě poprvé uviděla, uprchla do šarlatových stepí onoho světa. Prý byla beznadějně zamilovaná – do člověka. Tak hluboce, že se se mnou odmítla svázat.“

Šokovaně jsem svěsil čelist. Ano, milovali jsme lidi, ale žádný Wergen by přece nikdy neodmítl geneticky vhodného partnera. Všichni máme povinnost svázat se a množit se.

„Byla to poučná zkušenost.“ Stoupal po schodech na verandu a mluvil dál. „Odletěl jsem z Langalany při první příležitosti. A v koloniích po celé Mléčné dráze jsem se setkal s jinými jedinci našeho druhu, kteří zažili stejné ponížení.“

„Tomu nemohu uvěřit.“

Korte mi na pozdrav položil ruce na ramena. „Pamatuješ, jak jsme spolu na Wergu studovali robotiku? Předtím, než jsme potkali lidi? Kéž bychom se mohli vrátit do těch časů, kdy jsme se mohli hrdě nazývat Wergeny.“ Spustil ruce a z misky na zábradlí vytáhl list *chapry*. „Co ty, bratře? Jak jsi skončil tady?“

„Strávil jsem nějaký čas na Tritonu, na měsíci ve vnější oblasti Sluneční soustavy,“ vyprávěl jsem. „Pomáhal jsem jednomu člověku hledat jeho pohřešovanou družku. Umíš si to představit?“ Nic nezdůrazňovalo lidskou cizost víc než představa nesvázaných partnerů. Ale potom jsem si připomněl Korteho situaci, jak se s ním vybraná družka odmítla svázat, a pomyslel jsem si, že bude lépe, když změním téma. „Když jsem se vrátil do vnitřní oblasti soustavy, Explorata mi přidělila práci u paní Madeline a pověřila mě dalším studiem lidské kultury. Proč jsi tady, Korte?“

Po dlouhé odmlce řekl: „Přišel jsem s velmi konkrétním cílem, bratře. Jsem tady, abych tě osvobodil.“

„Osvobodil? Mne?“ Zasmál jsem se. „Od čeho? Víš, kolik Wergenů mi tohle postavení závidí?“

„Ty nevidíš, co se s tebou stalo?“

„Nerozumím.“

„Zotročili tě a ty si to ani neuvědomuješ. To, co cítíš v blízkosti lidí, ta závrať, to falešné štěstí, je čistě jenom výsledek biochemického procesu, kterému nerozumíme.“

„Stejně jako všechny emoce.“ Ohlédl jsem se, jestli se v domě nerozsvítila nějaká světla. „Korte, musíš odejít. Kdyby tě tady někdo viděl...“

Sáhl do svého roucha, vylovil kovový inhalátor a ukázal mi jej. „Tohle je tlumidlo.“

Při pohledu na modrý přístroj stejného typu, jaký použila vražedkyně z cirkusu, jsem o krok ucouvl. „Ne.“

„Jednou zhluboka vdechni a umožní ti to několik dní vidět lidi nezakalenýma očima. Působí na nervové dráhy v horní čelisti. Nevíme, jakým mechanismem nás lidská přitažlivost ovlivňuje, ale tahle sloučenina blokuje nervové receptory a dovoluje nám vzdorovat jejich kouzlu.“

„Ty jsi jeden z nich?“ vyhrkl jsem. „Člen stejného vrhu. Můj vlastní bratr.“

„Tohle ti dá svobodu.“

Zavrtěl jsem hlavou. „Neměli bychom se snažit osvobodit se od lásky, měli bychom ji oslavovat. To, co cítím k paní Madeline a k panu Alexovi, mi přináší velkou radost, Korte.“

Korte znechuceně zkřivil obličej. „Poslechni si sám sebe! ‚Pan Alex‘, ‚paní Madeline‘. Oni nejsou tvoji pánové a ty ses nenarodil, abys jim byl podřízen.“ Když uviděl můj sklopený pohled, dodal: „Já vím, že ti je v jejich přítomnosti dobře... ale je to opravdová láska, když je to fyziologické, neodolatelné?“

„Totéž můžeš říci o otcovské lásce k potomstvu, o –“

„To, co cítíš, je nepřírozené!“ přerušil mě. „Nechybí mnoho, abychom byli podmaněni, Joriandere. Falešnou láskou.“

Jeho slova mi nedávala smysl. „To *my* jsme jim nabídli naše roboty, terénní techniku a lodě výměnou za jejich společnost. Lidé to nepožadovali.“

„Vedeme válku. Jenom to ještě nevíš.“ Působil zoufalým dojmem smrtelně raněného vojáka. „Ztrácíme touhu plodit děti a rozmnožovat se. To je konec našeho druhu. A jaký mizerný konec! Vydechneme naposled jako pitomí podlézaví...“

„Ztiš se!“

„... ubozí otroci. A ani si to neuvědomíme!“

„Nemyslíš, že to Explorata všechno uvážila, když vyjednávala se Zemí o smlouvě o společných podnicích? To proto máme v každé kolonii jenom malý počet Wergenů...“

„Členové Exploraty, kteří ty dohody vyjednávali, nejsou vůči lidskému kouzlu imunní o nic víc než ty! To lidé vyžadovali omezení počtu Wergenů povolených v každé kolonii.“

„Jsou opatrní. Bojí se invaze a podmanění.“

„Jejich požadavky nevycházely ze strachu z podmanění.“ Zlostně se usmál. „Celou dobu žiješ s nimi, a přesto stále nechápeš, že? *Jsem jim odporní*. Z pouhého pohledu na nás je jim špatně.“

S tím jsem se nemohl smířit. Ano, občas z nás lidé jsou na rozpacích, ale paní Madeline a pan Alex ke mně chovali velkou náklonnost. „Mýlíš se.“

„Je *tohle* láska?“ zeptal se. Oči mu potemněly, zavířily a já jsem si uvědomil, že nosí nahrávací kontaktní čočky. Promítl holografický obraz svázaných Wergenů na scéně, Wergenku vybíhající z obecnstva, oslnivý záblesk, který předcházela výbuchu. „Teď se ostatní mohou dozvědět o nedůstojnostech i o ušlechtilých obětech, k nimž dochází. Jiní našeho druhu, těmhle lidem dosud nevystavení, mohou vidět nebezpečí. A mohou pochopit, že existuje důvod k naději. Ještě můžeme porazit lásku, Joriandere.“

„A co nevinní...“

„Není na nich nic nevinného. A nežádám tě, abys je zabíjel, i když si to zaslouží.“ Jeho čočky zablikaly a projekce zhasla. „Jsem tady jenom proto, že jsi můj bratr a zasloužíš si být svobodný.“ Položil mi inhalátor do dlaně a sevřel mi prsty kolem něho. „Vezmi si to a použij to. A potom pobuď několik minut se svými milovanými otrokáři. Jestli vůči nim budeš i nadále pociťovat stejnou nehynoucí oddanost, budiž. Ale tlumidlo ti umožní zlomit to kouzlo, které tě k nim váže, Joriandere. Aspoň budeš schopen nenávidět.“

„O tohle mám usilovat? O nenávist?“

„Ne o nenávist jen pro nenávist. Ale o nenávist vůči postavení, do kterého jsme se dostali. O svobodu. O svobodu, důstojnost, o upřímnost sám k sobě.“

„Moje pocity *jsou* upřímné.“

„Pak se nemáš čeho bát.“ Přitiskl mi ruku na hrud', jako by chtěl nahmatat tep mého horního srdce. „Přichází revoluce. Doufám, že se staneš její součástí.“ Naklonil se blíž a zašeptal: „Svobodu. Osvobození od lásky!“

Po těch slovech se otočil a vydal se do vinice. A když se jeho silueta rozplynula v chladné noci, měl jsem jenom strach. Strach z toho, co Korte může udělat dál.

* * *

Příštího rána jsem seděl ve svém pokoji a hleděl na kovový inhalátor, ktedrý jsem držel ve ruce. Kvůli Korteho nepřítomnosti jsem celou noc nespál. Jeho tvrzení, že jsme snad v nějaké válce s lidmi, bylo šílené. O naší technické převaze se nedalo pochybovat.

Naši roboti mohli na jednoduchý pokyn zničit jedním rázem Zemi i všechny lidi ve společných koloniích. Ano, lidé v nás vyvolávají hluboké pocity – nikdo nedokáže odolat jejich kráse a chytrosti – ale co je na tom špatného? Co cítíme, to cítíme.

Ne, nejlepším bude se téhle drogy zbavit a zapomenout na Korteho znepokojivá slova. Mohl to všechno být důsledek toho, jak to dopadlo s jeho družkou na Langalaně? Mohla se s ním opravdu odmítnout svázat? Potom jsem přemýšlel o těch svázaných Wergenech na včerejším představení. O lásce a oddanosti v jejich tvářích, když se ponížovali před lidským obecnstvem.

S roztřesenýma rukama jsem přejížděl prsty po inhalátoru a díval se na sebe do zrcadla. Lidé si takhle prohlížením svého odrazu neustále připomínali svou krásu. Ale já jsem ve svém vzhledu viděl jenom ošklivost a pochyby o sobě samém. Jak bych mohl vykonávat své denní práce, kdybych neustále přemýšlel, jestli jsou moje city k paní Madeline a panu Alexovi opravdové? A co o mně vypovídá skutečnost, že se vůbec zabývám takovými myšlenkami? Miloval jsem je. O tom jsem vůbec nepochyboval. Moje láska přece dokáže překonat možný dočasný otupující účinek téhle chemikálie.

Přitiskl jsem inhalátor na dýchací kanál a zhluboka jsem se nadechl.

„Joriandere!“ zavřískal pan Alex z chodby.

Zastrčil jsem inhalátor pod matraci právě ve chvíli, kdy se dveře rozlétly.

„Půjdeme si hrát!“ prohlásil.